

S M E R N I C A
Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a Kancelárie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky
č. 3/2021

z 1. augusta 2021

o vybavovaní oznámení o protispoločenskej činnosti na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky a v Kancelárii Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky

Na zabezpečenie jednotného postupu sudcov Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „súd“) a organizačných útvarov Kancelárie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „kancelária“) pri vybavovaní oznámení, ktoré sa týkajú kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti (ďalej len „protispoločenská činnosť“) podľa § 10 ods. 8 zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) ustanovujeme:

Čl. 1

Úvodné ustanovenia

(1) Táto smernica upravuje postup predsedu súdu a organizačných útvarov kancelárie pri vybavovaní oznámenia o protispoločenskej činnosti (ďalej len „oznámenie“), podrobnosti o podávaní oznámenia, preverovaní oznámenia a oprávneniach zodpovednej osoby pri preverovaní oznámenia, evidovaní oznámenia, spracúvaní osobných údajov, oboznamovaní oznamovateľa s výsledkom preverenia jeho oznámenia a zachovávaní mlčanlivosti v rámci vybavovania oznámení doručených súdu a kancelárii.

(2) Účelom tejto smernice je zabezpečiť podmienky poskytovania ochrany sudcom súdu a osobám v pracovnoprávnom vzťahu¹⁾ s kanceláriou v súvislosti s oznamovaním protispoločenskej činnosti a upraviť práva a povinnosti osôb pri oznamovaní protispoločenskej činnosti.

(3) Pri vybavovaní oznámení na súde a v kancelárii sa postupuje podľa zákona.

(4) Sudca súdu a osoba v pracovnoprávnom vzťahu s kanceláriou dbá na to, aby v ich konaní pri výkone pracovných činností na súde alebo v kancelárii neboli znaky protispoločenskej činnosti a aby sa ich konanie tak ani nejavilo.

(5) Dohľad nad dodržiavaním pravidiel prijatých za účelom predchádzania protispoločenskej činnosti a nad efektívnosťou zavedených nápravných opatrení vykonáva predseda súdu a vedúci kancelárie.

¹⁾ § 2 písm. e) zákona.

Čl. 2 Základné pojmy

Na účely tejto smernice sa rozumie

- a) zamestnancom sudcu súdu alebo zamestnanec kancelárie,
- b) zamestnávateľom predseda súdu alebo kancelária,
- c) zodpovednou osobou, ktorá plní úlohy predsedu súdu ako zamestnávateľa podľa § 10 ods. 4 až 7 a podľa § 11 ods. 1 zákona, osoba písomne poverená predsedom súdu; taká zodpovedná osoba je viazaná len pokynmi predsedu súdu,
- d) zodpovednou osobou, ktorá plní úlohy kancelárie ako zamestnávateľa podľa § 10 ods. 4 až 7 a podľa § 11 ods. 1 zákona, osoba písomne poverená vedúcim kancelárie; táto zodpovedná osoba je viazaná len pokynmi vedúceho kancelárie,
- e) preverovanou osobou osoba alebo organizačný útvar zamestnávateľa, ktorých konanie alebo nekonanie je predmetom oznámenia,
- f) odvetnou činnosťou akékoľvek priame alebo nepriame konanie alebo opomenutie, ku ktorému dochádza v pracovnom kontexte, je vyvolané interným alebo externým oznámením alebo zverejnením informácií o protispoločenskej činnosti a oznamovateľovi spôsobuje alebo môže spôsobiť neopodstatnenú ujmu; výsledkom odvetnej činnosti je aj odvetné opatrenie podľa čl. 6.

Čl. 3 Podávanie oznámenia

(1) Oznámenie možno podať

- a) ústne do zápisnice, ktorej vzor je uvedený v prílohe k tejto smernici, v pracovných dňoch v čase od 9:00 hod do 15:00 hod priamo zodpovednej osobe na adrese sídla zamestnávateľa, alebo
- b) písomne
 1. prostredníctvom pošty, v zalepenej obálke so zreteľne viditeľným označením „OZNÁMENIE podľa zákona č. 54/2019 Z. z.“ na adresu sídla zamestnávateľa,
 2. osobne v podateľni zamestnávateľa v zalepenej obálke so zreteľným označením „OZNÁMENIE podľa zákona č. 54/2019 Z. z.“,
 3. prostredníctvom elektronickej pošty 24 hodín denne na e-mailovú adresu: korupcia@nssud.sk

(2) Oznámenie uskutočnené v dobrej viere a na základe opodstatnených dôvodov sa nepovažuje za porušenie lojálnosti voči zamestnávateľovi a nevedie k strate dôvery medzi zamestnancom a zamestnávateľom.

(3) Podaním oznámenia podľa zákona nie je dotknutá povinnosť oznámenia trestného činu alebo prekazenia trestného činu.

Čl. 4 Prijímanie a evidencia oznámenia

- (1) Zodpovedná osoba je povinná oznámenie prijať.
- (2) Zodpovedná osoba eviduje oznámenia v evidencii oznámení oddelene od evidencie ostatných písomností. Evidenciu oznámení zodpovedná osoba vedie podľa § 11 ods. 1 zákona.

Čl. 5 Preverovanie oznámenia

(1) Preverovanie oznámenia je činnosť, ktorou sa zisťuje skutočný stav vecí a jeho súlad alebo rozpor so všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo vnútornými aktmi riadenia.

(2) Zodpovedná osoba posúdi na základe obsahu a ďalších znakov doručeného oznámenia, či ide o oznámenie o protispoločenskej činnosti, oznámenie o závažnej protispoločenskej činnosti alebo iné podanie a bezodkladne rozhodne o ďalšom postupe.

(3) Zodpovedná osoba je povinná preveriť každé oznámenie do 90 dní od jeho prijatia. Túto lehotu možno predĺžiť o ďalších 30 dní. Zodpovedná osoba o predĺžení lehoty písomne upovedomí oznamovateľa, pričom musí uviesť aj dôvod predĺženia.

(4) Na základe písomného poverenia zodpovednej osoby a písomných pokynov zodpovednej osoby môže oznámenie preverovať aj iná osoba.

(5) Oznámenie nesmie byť pridelené na preverenie podľa odseku 4 osobe,

- a) proti ktorej oznámenie smeruje, ani osobe v jej riadiacej pôsobnosti,
- b) ktorá sa zúčastnila na činnosti, ktorá je predmetom oznámenia,
- c) o ktorej nezaujatosti možno mať pochybnosti vzhľadom na jej vzťah k oznamovateľovi alebo k predmetu oznámenia.

(6) Ak oznámenie nemôže z dôvodov uvedených v odseku 5 preveriť zodpovedná osoba, predseda súdu alebo vedúci kancelárie bezodkladne určí osobu zodpovednú za preverenie oznámenia podľa tejto smernice. Takto určená osoba má rovnaké práva a povinnosti ako zodpovedná osoba.

(7) Organizačné útvary kancelárie a zamestnanci sú na základe písomnej žiadosti zodpovednej osoby povinné poskytnúť potrebnú súčinnosť pri preverovaní oznámenia a pri písaní zápisnice z preverenia oznámenia.

(8) Zodpovedná osoba je pri preverovaní oznámenia oprávnená

- a) vstupovať do objektov, zariadení, dopravných prostriedkov a na pozemky vlastnené alebo využívané zamestnávateľom,
- b) vyžadovať od zamestnávateľa, od preverovanej osoby, prípadne od ďalších osôb v určenej lehote predloženie originálov dokladov, záznamov dát na pamäťových médiách, ich výpisov, vyjadrení a informácií potrebných na preverenie oznámenia a na zabezpečenie dôkazov o prípadnej protispoločenskej činnosti alebo tieto získať aj iným spôsobom,
- c) vyhotovovať kópie originálov dokladov, záznamov dát na pamäťových médiách, ich výpisov, vyjadrení a ostatných informácií potrebných na preverenie oznámenia a na zabezpečenie dôkazov o prípadnej protispoločenskej činnosti a nakladať s nimi,
- d) vyžadovať od preverovanej osoby a jej zamestnávateľa súčinnosť potrebnú na preverenie oznámenia.

(9) O preverení oznámenia vyhotoví zodpovedná osoba zápisnicu o preverení oznámenia.

(10) Zodpovedná osoba informuje o výsledku preverenia oznámenia predsedu súdu

alebo vedúceho kancelárie zaslaním zápisnice o preverení oznámenia a súčasne požiada o informáciu o prijatých opatreniach v určenom termíne.

(11) Zodpovedná osoba písomne oboznámi oznamovateľa s výsledkom preverenia oznámenia a opatreniami, ktoré sa prijali na základe preverenia oznámenia, a to do 10 dní od skončenia preverenia oznámenia. Ak bolo preverenie oznámenia skončené postúpením veci na vybavenie podľa Trestného poriadku alebo iných osobitných predpisov,²⁾ zodpovedná osoba si vyžiada výsledok vybavenia v rozsahu, ako to umožňuje Trestný poriadok alebo iný osobitný predpis¹⁾ a do 10 dní od doručenia tohto výsledku s ním oboznámi aj oznamovateľa.

(12) Ak sa obsah oznámenia alebo jeho časti týka iného zamestnávateľa, zodpovedná osoba postúpi oznámenie alebo kópiu oznámenia štatutárnemu zástupcovi tohto iného zamestnávateľa na ďalšie konanie podľa zákona.

(13) Podanie oznámenia podľa zákona nesmie byť dôvodom na odvetné opatrenie alebo odvetnú činnosť a na vyvodzovanie dôsledkov, ktoré by oznamovateľovi spôsobili akúkoľvek ujmu.

Čl. 6

Odvetné opatrenie a odvetná činnosť

(1) Odvetné opatrenie alebo odvetná činnosť proti oznamovateľom je zakázaná. Nikto nemôže byť vystavený odvetným opatreniam, diskriminácii alebo disciplinárnemu konaniu za oznámenie protispoločenskej činnosti podané v dobrej viere alebo na základe odôvodnenej domnienky o porušení pravidiel prijatých za účelom predchádzania protispoločenskej činnosti, ktoré presadzuje zamestnávateľ alebo za odmietnutie podieľať sa na protispoločenskej činnosti. To neplatí, ak sa oznamovateľ podieľal na oznamovanej protispoločenskej činnosti a porušení súvisiacich pravidiel a predpisov.

(2) Odvetná činnosť zahŕňa najmä hrozby odvetných opatrení a pokusy o odvetu, izoláciu od ostatných zamestnancov, ponížovanie, zamedzenie kariérneho postupu, dočasné preloženie bez súhlasu zamestnanca, nepriaznivé služobné alebo pracovné hodnotenie alebo referencie, pokarhanie, znevýhodnenie, predčasné ukončenie pracovnoprávneho vzťahu na dobu určitú zo strany zamestnávateľa, skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa, znevažovanie dôstojnosti, ohováranie a iné poškodenie dobrej povesti, odvolanie z funkcie vedúceho zamestnanca, účelovú zmenu miesta výkonu práce, šikanovanie alebo iné formy obťažovania alebo diskriminácie.

(3) Za odvetnú činnosť sa nepovažuje pracovnoprávny úkon súvisiaci so skončením pracovnoprávneho vzťahu alebo zmenou pracovnoprávneho vzťahu, ktorý je dôsledkom právnej skutočnosti, ktorá nezávisí od posúdenia alebo rozhodnutia zamestnávateľa.

(4) Ak sa zamestnanec odôvodnene domnieva, že skončenie pracovného pomeru alebo zmena pracovného pomeru sa uskutočňuje ako odvetná činnosť, má právo oznámiť podozrenie o odvetnej činnosti zodpovednej osobe ešte pred jej uskutočnením.

(5) Zodpovedná osoba je povinná preveriť oznámenie oznamovateľa o tom, že sa proti nemu uplatňuje odvetná činnosť.

²⁾ Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, zákon č. 9/2010 o sťažnostiach v znení neskorších predpisov.

(6) Na prijatie a preverenie oznámenia o odvetnej činnosti sa primerane použijú ustanovenia čl. 4 a 5.

(7) Zodpovedná osoba je povinná podať správu o výsledku preverenia oznámenia o odvetnej činnosti do 15 dní od ukončenia preverenia oznámenia o odvetnej činnosti predsedovi súdu alebo vedúcemu kancelárie a zamestnancovi, ktorý oznámenie o páchaní odvetnej činnosti podal.

(8) Ak sa skutočnosť uvedená v oznámení o odvetnej činnosti preverením potvrdí, zodpovedná osoba do 30 dní od podania správy podľa odseku 7 v súčinnosti s predsedom súdu alebo vedúcim kancelárie navrhne nápravné a preventívne opatrenia na zabránenie odvetnej činnosti na pracovisku.

(9) Voči osobe, ktorá uplatňuje odvetné alebo iné nepriaznivé opatrenie alebo pácha odvetnú činnosť proti oznamovateľovi, sa uplatnia sankcie podľa zákona alebo podľa osobitných predpisov.³⁾

(10) Bezdôvodné oznámenie o odvetnej činnosti, ktorá nie je odvetnou činnosťou podľa odseku 2, s cieľom poškodiť iného zamestnanca, sa považuje za zneužitie práva. Za zneužitie práva je možné vyvodit' sankcie podľa odseku 9.

Čl. 7

Ochrana oznamovateľa

Ochranu oznamovateľa upravujú § 3 až 8 a § 12 zákona.

Čl. 8

Povinnosť zachovávať mlčanlivosť

Zodpovedná osoba, zamestnávateľ a zamestnanci sú povinní zachovávať mlčanlivosť o totožnosti oznamovateľa a o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri preverovaní oznámenia.

Čl. 9

Spracúvanie osobných údajov a ochrana osobných údajov oznamovateľa

(1) Pri spracúvaní osobných údajov získaných pri preverovaní oznámenia sa postupuje podľa osobitných predpisov.⁴⁾

(2) Zodpovedná osoba na účely evidencie a preverovania oznámenia spracúva osobné údaje v tomto rozsahu:

- a) meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu alebo prechodného pobytu oznamovateľa a organizačný útvar, na ktorom je oznamovateľ zaradený,

³⁾ Napríklad zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov.

⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4. 5. 2016).

Zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- b) meno a priezvisko osoby, voči ktorej je oznámenie podané, názov jej pracovného miesta a organizačný útvar, na ktorom je zaradená,
- c) meno a priezvisko osoby, ktorá podáva zodpovednej osobe k oznámeniu vysvetlenie, názov jej pracovného miesta a organizačného útvaru, na ktorom je zaradená.

(3) Osobné údaje podľa odseku 2 sa uchovávajú tri roky odo dňa prijatia oznámenia.

(4) Oznamovateľ poskytuje osobné údaje, ktoré sú pravdivé a aktuálne tak, aby sa nezmarilo preverovanie.

(5) Oznamovateľ má práva podľa osobitných predpisov.²⁾

Čl. 10 Spoločné ustanovenie

Oznamovanie protispoločenskej činnosti podľa tejto smernice zahŕňa oznámenie predpokladanej alebo uskutočnenej protispoločenskej činnosti, oznámenie odvetnej činnosti alebo odvetného opatrenia, oznámenie konfliktu záujmu a oznámenie nedodržiavania pravidiel prijatých za účelom predchádzania protispoločenskej činnosti.

Čl. 11 Účinnosť

Táto smernica nadobúda účinnosť 1. augusta 2021.

JUDr. Pavol Nad'
predseda Najvyššieho správneho súdu
Slovenskej republiky

JUDr. Zuzana Kyjac
vedúca Kancelárie Najvyššieho správneho súdu
Slovenskej republiky

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky / Kancelária Najvyššieho správneho súdu
Slovenskej republiky
Župné námestie č. 13
814 90 Bratislava

Zápisnica o ústnom oznámení

Dátum:

Čas:

Meno:

Priezvisko:

Adresa trvalého pobytu alebo prechodného pobytu:

Kontakt:

Vec / Predmet oznámenia:

(smeruje proti – označenie osoby; nedostatky, na ktoré sa poukazuje)

Vyhotovili:

(Meno, priezvisko a podpis zamestnanca zodpovednej osoby, ktorý záznam vyhotovil)

Počet príloh:

Podpis osoby, ktorá oznámenie podala:

Poznámka: